

Fondivalitsejate sektori ülevaade I kvartal 2020

Fondivalitsejate sektori hallatavate varade kogumaht langes 2020. aasta esimeses kvartalis 10,3%, mis on sama tase, mis oli aasta tagasi. Sektori hallatavad varad ulatusid kvartali lõpuks peale 768 miljoni suurust langust 6,7 miljardi euroni. Languse põhjustas eelkõige märtsis puhkenud COVID-19 viirusest tingitud kriis finantsturgudel. Samas ei puudutanud finantskriis esimeses kvartalis kõiki fondivalitsejate poolt pakutavaid äriplane. Väärtpaberiportfelli valitsemise äriplane maht kasvas näiteks ligi 10% samal ajal kui fondivalitsemise ja fondi vara investeerimise liinide mahud langesid vastavalt 29% ja 6%.

Põhinäitajad	IV kvartal 2019	Muutus	I kvartal 2020
Hallatavate varade maht, sh sh fondide varade maht (k.a. mitteavalikud fondid)	7,48 mlrd € 5,94 mlrd €	?	6,71 mlrd € 5,57 mlrd €
Fondide turuväärtuse kvartalikasv	4,6%	?	-6,2%
Fondivalitsejate bilansiliste varade maht	134 mln €	?	124 mln €
Kasum	3,9 mln €	?	-1,8 mln €
Omakapitali tootlus	14,2%	?	-1,5%
Omavahendite nõude kaetus	421%	?	448%

Fondivalitseja bilansiliste varade maht vähenes 2020. aasta esimeses kvartalis 134 miljonilt eurolt 124 miljoni euroni. Languse põhjustasid eelkõige omakapitali kukkumine 7,2% võrra ning 2019. aasta kasumist väljamakstud dividendid.

Esimeses kvartalis kandis Eesti fondivalitsejate sektor kahjumit ning omakapitali tootlikkus langes -1,5%-le võrreldes eelmise aasta 14,2%-ga. Tagasihoidlikuma tulemuse põhjuseks oli muuhulgas see, et 1. veebruaril rakendus valitsemistasu määra vähendav kordaja, mis vähendas oluliselt sektori teenustasutulu. Samuti kandis sektor väärtpaberiturul esimeses kvartalis valitsenud langustrendide mõjul kahjumit väärtpaberinvesteeringutelt.

Vaatamata kahjumitele oli fondivalitsejate sektor jätkuvalt hästi kapitaliseeritud. Sektori omavahendite normatiiv oli neljanda kvartali lõpu seisuga täidetud 448%-lise kaetusega, mis on 27 protsendipunkti

võrra kõrgem aasta lõpu omavahendite miinimumi kaetusest.

Allhanke teenust pakub vaid kolm fondivalitsejat

Mõned Eestis tegutsevad fondid pakuvad vara juhtimisteenust ka sellistele fondidele, mille fondivalitsejaks nad ise pole. Sellist teenust võib nimetada ka allhankeks.. Allhanke maht moodustab kõikidest Eesti fondivalitsejate hallatavatest varadest 15%. Allhankena investeeritavad varad jagunevad ligi 93% ulatuses aktsiate ja 7% ulatuses rahaliste vahendite vahel. Kui varem olid ligi 2/3 sektori allhanke klientidest finantseerimisasutused, siis viimaste kvartalitega on finantseerimisasutuste osakaal kõikidest klientidest vähenenud umbes 56%le. Veidi enam kui veerandi allhanke klientidest moodustavad nüüd muud investeerimisfondid ning ülejäänud keskvalitsused. 53% klientidest on pärit Luksemburgist, 17% Norrast ja 15% Kanadast.

Joonisel on välja toodud fondivalitsejate turu jaotus fondide mahu järgi koos välisfondide ja mitteavalike fondidega.

Peamised arengusuunad ja riskid

- COVID-19 pandeemia on mõjutanud oluliselt fondivalitsejate kasumlikkust. Esmakordselt üle nelja aasta jäi fondivalitsejate sektor kahjumisse.
- Sektori kasumlikkust mõjutas negatiivselt ka valitsemistasu määra vähendav kordaja, mis rakendus 1. veebruaril. Kohustuslike pensionifondide valitsemistasu langes esimese kvartaliga enam kui 10%. Võrreldes 2019. aasta teise kvartaliga, kui valitsemistasusid ei piiratud veel nii jõuliselt, on kohustuslikelt pensionifondidelt saadav valitsemistasu langenud 26%.
- Hoolimata kahjumlikust kvartalist püsis fondivalitsejate sektori kapitaliseeritus endiselt hea.

[Fondivalitsejate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 09.10.2020